

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра внутрішніх хвороб тварин

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету ветеринарної медицини

Микола ЦВІЛІХОВСЬКИЙ

Протокол № 11 від 16.05 2024 р

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри внутрішніх хвороб
тварин

Протокол № 9 від «15» 05 2024 р.

д.вет.н., завідувач кафедри внутрішніх хвороб
тварин

Наталія ГРУШАНСЬКА

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант програми

д.вет.н., зав. каф. внутрішніх хвороб тварин

Наталія ГРУШАНСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Ветеринарні превентивні технології незаразних хвороб собак і
котів»

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 211 – «Ветеринарна медицина»

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма ветеринарна медицина

(назва)

Факультет ветеринарної медицини

(назва факультету)

Термін навчання: 6 років ОС «Магістр», денна форма

Розробник:

Землянський А.О. доцент кафедри внутрішніх хвороб тварин

Київ – 2024

1. Опис навчальної дисципліни

Ветеринарні превентивні технології незаразних хвороб собак і котів

(назва)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>Магістр</i>	
Галузь знань	21 – «Ветеринарна медицина (шифр і назва)	
Спеціальність	211 – «Ветеринарна медицина (шифр і назва)	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	<i>Вибіркова</i>	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	–	
Форма контролю	Іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	6	–
Семестр	12	–
Лекційні заняття	30 год.	–
Практичні, семінарські заняття	30 год.	–
Лабораторні заняття	–	–
Самостійна робота	60 год.	–
Індивідуальні завдання	–	–
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента	4 год. 4 год.	–

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни.

Основною метою інтегрованої дисципліни «Ветеринарні превентивні технології незаразних хвороб собак і котів» – удосконалення та поглиблення теоретичних знань і практичних навичок із розпізнавання незаразних хвороб собак і котів, вивчення етіології, патогенезу, симптомів, перебігу, прогнозу, організації лікувальних заходів залежно від конкретних умов їх утримання та годівлі.

Унікальність дисципліни полягає у формуванні в здобувачів вищої освіти навиків клінічного дослідження собак і котів з використанням

загальноклінічних та сучасних інструментальних методів дослідження, удосконалення розпізнавання хвороб незаразної етіології, розробка превентивних заходів щодо недопущення їх виникнення.

Завдання дисципліни:

- поглибити теоретичну підготовку з фізіолого-біохімічних особливостей собак і котів;
- освоїти та оволодіти новітніми методами та методиками клінічних, інструментальних і лабораторних досліджень собак і котів незаразної етіології;
- освоїти та оволодіти методами постановки діагнозу та диференційної діагностики хвороб собак і котів незаразної етіології з дотриманням основ доказової медицини;
- поглибити теоретичні і практичні знання з етіопатогенезу хвороб і терапії собак і котів;
- оволодіти сучасними принципами превентивних заходів за незаразної патології собак і котів;
- отримати навички аналізу, узагальнення матеріалу з вибраної проблеми.
- оволодіти правилами професійної етики і деонтології.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- сучасні методи клінічних, лабораторних, функціональних, інструментальних та інших досліджень собак і котів;
- особливості етіології, патогенезу, а також клінічних ознак найпоширенішої незаразної патології собак і котів;
- сучасні принципи лікування собак і котів та профілактики у них внутрішніх незаразних хвороб.

Студент повинен уміти:

- володіти сучасними методами клініко-лабораторних, функціональних, інструментальних та інших досліджень хворих собак і котів та вміти аналізувати їх результати;
- розпізнавати (діагностувати) внутрішні хвороби собак і котів;
- з урахуванням етіології і патогенезу раціонально застосовувати фармакологічні та інші засоби лікування собак і котів;
- складати план заходів профілактики внутрішніх хвороб собак і котів та організувати його виконання;
- комунікувати з клієнтами, колегами та допоміжним персоналом з професійних питань, як у письмовій, так і усній формі;
- правильно оформляти клінічну документацію з дотриманням послідовності згідно протоколу дослідження тварин.

Набуття компетентностей:

інтегральні компетенції (ІК)

- ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 3. Знання та розуміння предметної галузі та професії.
- ЗК 7. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК 8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

- ФК 2. Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності.
- ФК 3. Здатність дотримуватися правил охорони праці, асептики та антисептики під час фахової діяльності.
- ФК 4. Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу.
- ФК 6. Здатність проводити відбір, пакування, фіксування і пересилання пробіологічного матеріалу для лабораторних досліджень.
- ФК 7. Здатність організувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження.
- ФК 8. Здатність планувати, організувати та реалізовувати заходи з лікування тварин, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби.
- ФК 13. Здатність розробляти стратегії профілактики хвороб різної етіології.

Програмні результати навчання

- Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.
- Використовувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних і підприємницьких стратегій.
- Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології.
- Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин.
- Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень.
- Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження.
- Володіти спеціалізованими програмними засобами для виконання професійних завдань.

3. Програма та структура навчальної дисципліни «Ветеринарні превентивні технології незаразних хвороб собак і котів»

Змістовий модуль 1

Тема лекційного заняття 1. Кардіореспіраторні синдроми (серцева недостатність, аритмії, епізодична слабкість і колапс), хвороби ендокарду і клапанів.

Тема лекційного заняття 2. Захворювання міокарду (кардіоміопатії, міокардит), хвороби перикарда, системна гіпертонія.

Тема лекційного заняття 3. Захворювання верхніх і нижніх дихальних шляхів.

Тема лекційного заняття 4. Захворювання легень, плеври і середостіння.

Тема лекційного заняття 5. Захворювання травної системи у собак і котів.

Захворювання ротової порожнини, язика, глотки, стравоходу, анорексія, блювота, регургітація.

Тема лекційного заняття 6. Захворювання травної системи у собак і котів.

Гострі і хронічні захворювання шлунку, тонкого і товстого відділу кишечника, поноси.

Тема лекційного заняття 7. Захворювання печінки і жовчних протоків собак і котів.

Тема лекційного заняття 8. Перитоніт, захворювання екзокринної частини підшлункової залози.

Змістовий модуль 2.

Тема лекційного заняття 9. Захворювання нирок і сечовидільної системи у собак і котів. Гостра і хронічна ниркова недостатність.

Тема лекційного заняття 10. Захворювання нирок і сечовидільної системи у собак і котів. Уролітіаз та бактеріальні інфекції сечовивідних шляхів.

Тема лекційного заняття 11. Анемії і геморагічні діатези у собак і котів.

Тема лекційного заняття 12. Захворювання імунної системи у собак і котів, імунопатії.

Тема лекційного заняття 13. Захворювання ендокринної системи у собак і котів.

Тема лекційного заняття 14. Захворювання шкіри у собак і котів.

Тема лекційного заняття 15. Неврологічні захворювання собак і котів.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1						
Тема 1. Кардіореспіраторні синдроми (серцева недостатність, аритмії, епізодична слабкість і колапс), хвороби ендокарду і клапанів.	4	2	2			
Тема 2. Захворювання міокарду (кардіоміопатії, міокардит), хвороби перикарда, системна гіпертонія.	4	2	2			
Тема 3. Захворювання верхніх і нижніх дихальних шляхів	4	2	2			
Тема 4. Захворювання легень, плеври і середостіння.	4	2	2			
Тема 5. Захворювання травної системи у собак і котів. Захворювання ротової порожнини, язика, глотки, стравоходу, анорексія, блювота, регургітація.	4	2	2			
Тема 6. Захворювання травної системи у собак і котів. Гострі і хронічні захворювання шлунку, тонкого і товстого відділу кишечника, поноси.	4	2	2			
Тема 7. Захворювання печінки і жовчних протоків собак і котів.	24	2	2			20
Тема 8. Перитоніт, захворювання екзокринної частини підшлункової залози.	4	2	2			
<i>Модуль 1 Усього годин</i>	52	16	16			20
Змістовий модуль 2						
Тема 9. Захворювання нирок і сечовидільної системи у собак і котів. Гостра і хронічна ниркова недостатність.	4	2	2			
Тема 10. Захворювання нирок і сечовидільної системи у собак і котів. Уролітіаз та бактеріальні інфекції сечовивідних шляхів.	4	2	2			
Тема 11. Анемії і геморагічні діатези у собак і котів.	24	2	2			20
Тема 12. Захворювання імунної системи у собак і котів, імунопатії.	4	2	2			

Тема 13. Захворювання ендокринної системи у собак і котів.	4	2	2			
Тема 14. Захворювання шкіри у собак і котів.	4	2	2			
Тема 15. Неврологічні захворювання собак і котів.	24	2	2			20
<i>Модуль 2 Усього годин</i>	68	14	14			40
<i>Усього за семестр</i>	120	30	30			60

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Не передбачені	

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1 (Внутрішні хвороби тварин)		
1	Діагностика захворювань серця у собак і котів. Підходи до лікування собак і котів із серцевою недостатністю, аритміями, епізодичною слабкістю, колапсом, хворобами ендокарду і клапанів.	2
2	Діагностика захворювань серця у собак і котів. Підходи до лікування собак і котів із кардіоміопатіями, міокардитом, хворобами перикарду, системною гіпертонією.	2
3	Діагностика захворювань респіраторної системи у собак і котів. Підходи до лікування тварин із захворюваннями верхніх і нижніх дихальних шляхів.	2
4	Діагностика захворювань респіраторної системи у собак і котів. Підходи до лікування тварин із захворюваннями легень, плеври і середостіння. Серцево-легенева реанімація собак і котів	2
5	Особливості діагностики та лікування собак і котів із захворюваннями травного каналу. Підходи до лікування тварин із захворюваннями ротової порожнини, язика, глотки, стравоходу.	2
6	Особливості діагностики та лікування собак і котів із захворюваннями травного каналу. Підходи до лікування тварин із захворюваннями шлунку, тонкого і товстого відділу	2

	кишечнику.	
7	Діагностика захворювань печінки у собак і котів. Підходи до лікування тварин хворих на патологію печінки і жовчних протоків.	2
8	Діагностика захворювань очеревини і підшлункової залози у собак і котів. Підходи до лікування тварин хворих на перитоніт, захворювання екзокринної частини підшлункової залози.	2
9	Методи клініко-лабораторної діагностики захворювань собак і котів з патологією нирок і сечовидільної системи. Підходи до лікування тварин хворих на гостру і хронічну ниркову недостатність.	2
10	Методи клініко-лабораторної діагностики захворювань собак і котів з патологією нирок і сечовидільної системи. Підходи до лікування тварин хворих на уролітіаз та бактеріальні інфекції сечовивідних шляхів.	2
11	Методи клініко-лабораторної діагностики захворювань крові у собак і котів. Оволодіння навиками лікування тварин за різних видів анемії та геморагічних діатезів.	2
12	Методи клініко-лабораторної діагностики захворювань імунної системи у собак і котів. Оволодіння навиками лікування тварин за захворювань імунної системи.	2
13	Методи клініко-лабораторної діагностики захворювань ендокринної системи у собак і котів. Підходи до лікування тварин хворих на ендокринні захворювання.	2
14	Методи клініко-лабораторної діагностики алергічних захворювань шкіри у собак і котів. Підходи до лікування тварин із алергічними захворюваннями шкіри.	2
15	Методи діагностики захворювань нервової системи у собак і котів. Підходи до лікування тварин із неврологічними захворюваннями.	2

Всього 30 год.

6. Теми лабораторних занять

№ з/П	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачені	

7. Теми самостійних занять

№ з/П	Назва теми	Кількість годин
1.	Захворювання печінки і жовчних протоків собак і котів.	20
2.	Анемії і геморагічні діатези у собак і котів	20
3.	Неврологічні захворювання собак і котів	20

Всього 60 год.

8. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

Контрольні питання

1. Ендокардіоз клапанів у собак. Етіопатогенез, діагностика та терапія.
2. Кардіоміопатії у собак і котів. Види, діагностика та терапія.
3. Серцева недостатність у собак і котів. Діагностика та терапія.
4. Диференційна діагностика пороків серця у дрібних домашніх тварин.
5. Пневмонії у дрібних домашніх тварин. Етіопатогенез, діагностика та терапія.
6. Невідкладна допомога за хвороб органів дихальної системи собак і котів
7. Хвороби ротової порожнини собак і котів. Етіопатогенез, діагностика та терапія
8. Гастрит, ентерит і ентероколіт у собак і котів. Етіопатогенез, діагностика та терапія.
9. Хвороби очеревини собак і котів. Етіопатогенез, діагностика та терапія
10. Гострий гепатит у собак і котів. Етіопатогенез, діагностика та терапія.
11. Панкреатит у собак і котів. Етіопатогенез, діагностика та терапія.
12. Цукровий діабет у собак і котів. Етіопатогенез, діагностика та терапія.
13. Гіперадренокортицизм у собак і котів. Етіопатогенез, діагностика та терапія.
14. Гіпотиреоз собак. Етіопатогенез, діагностика та терапія.
15. Гостра ниркова недостатність у собак і котів. Етіопатогенез, діагностика та терапія.
16. Хронічна хвороба нирок і хронічна ниркова недостатність у собак і котів. Етіопатогенез, діагностика та терапія.
17. Уролітіаз у собак і котів. Етіопатогенез, діагностика та терапія.
18. Алергічні хвороби шкіри собак і котів. Диференційна діагностика та

терапія.

19. Аутоімунні хвороби шкіри собак і котів. Етіопатогенез, діагностика та терапія.

20. Чи показані бронходилататори за обструкції верхніх дихальних шляхів?

21. Чи показані кортикостероїди за обструкції верхніх дихальних шляхів?

22. Чи застосовують В₂-агоністи за обструкції нижніх дихальних шляхів?

23. Чи показані бронходилататори за захворювань паренхіми легень?

24. Чи показані діуретики за контузії легень?

25. За токсичних порушень для припинення судомних випадків чи можна обмежитися специфічною етіотропною терапією, і протисудомні препарати застосовувати?

26. За метаболічних порушень для припинення судомних випадків чи можна обмежитися специфічною етіотропною терапією, і протисудомні препарати застосовувати?

27. Чи відповідають нервові волокна на периферії за пропріоцепцію?

28. Чи відповідають за глибоку больову чутливість нервові волокна розташовані глибоко в спинному мозку?

29. Чи відповідають за рухову активність та поверхневу больову чутливість нервові волокна на периферії?

30. Гідроцефалія це вроджена патологія?

31. Чи може розвиватися асцит внаслідок тампонади серця?

32. Чи може дилатаційна кардіоміопатія спричинити розвиток гострої застійної серцевої недостатності у великих порід собак?

33. Чи можуть хронічні дегенеративні захворювання клапанів серця

34. спричинити розвиток гострої застійної серцевої недостатності у дрібних порід собак?

1. На що може вказувати олігурія (продукція сечі нижче 0,5 мл/кг/год)?

1. гостра ниркова недостатність
2. зневоднення
3. хронічна ниркова недостатність
4. розрив сечового міхура

2. Назвіть основний синдром, який виникає при тяжкому перебігу хвороб нирок і сечових шляхів:

1. Сечовий
2. набряковий
3. Серцево-судинний
4. больовий
5. уремичний

3. Назвіть препарати показані за епілепсії

1. сибазон

2. фенобарбітал
3. гентаміцин
4. натрію хлорид
5. кортизол

4. Поставте у відповідності до шоку об'єм необхідних кристалоїдів для інфузійної терапії.

гіповолемічний шок	вводять котам 60 мл/кг/год, собакам 90 мл/кг/год
шок, що супроводжується травмою голови і контузійм легень	вводять 10-20 мл/кг

5. Поставте у відповідності симптоми до типу дихання.

Обструкція верхніх дихальних шляхів	інспіраторне диспное
Обструкція нижніх дихальних шляхів	експіраторне диспное
Паренхіматозні захворювання легень	ускладнений вдих і видих

6. Вкажіть неврологічні стани, які вимагають термінового втручання.

1. ступор
2. коматозний стан
3. пригнічення
4. розширення зіниць

7. Вкажіть урологічні стани, які вимагають термінового втручання.

1. нездатність до сечовипускання
2. великий болючий сечовий міхур
3. набряки в ділянці повік
4. вилизування своїх геніталій

8. Для диференційної діагностики якого захворювання порівнюють вміст сечовини / креатиніну в пункті черевної порожнини з вмістом у сироватці крові.

1. гостра ниркова недостатність
2. хронічна ниркова недостатність
3. уролітіаз
4. розрив сечового міхура

9. Який із вказаних діуретиків є калійзберігаючим?

1. фуросемід
2. торасемід
3. спіронолактон
4. манітол

10. Для яких патологічних станів характерна піурія?

1. пієлонефрит
2. простатит
3. ниркова недостатність
4. закупорка сечовивідних шляхів

11. За яких патологічних станів показана катетеризація сечового міхура?

1. гостра затримка сечі
2. гостра ниркова недостатність
3. гострий простатит
4. пієлонефрит

9. Методи навчання

- словесні (лекційний, пояснення, дискусія, інструктаж, бесіда);
- наочні (ілюстрування, демонстрація, самостійне спостереження);
- практичні (метод справ, лабораторна робота, практична робота).

10. Форми контролю

- поточний (опитування, тестування);
- рубіжний (контрольна робота, реферат, модулі);
- підсумковий (тестування, екзамен письмовий).

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<p>Політика щодо деєлайнів та перескладання:</p>	<p>До основних принципів проведення занять належать:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. відкритість до нових ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку; 2. усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін; 3. різноманітні моделі роботи на заняттях, дають можливість здобувачам вищої освіти розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді; 4. передбачено інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає змогу здобувачам вищої освіти та викладачеві спілкуватися один з одним у будь-який зручний для них час, а здобувачам вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання; 5. протягом навчання активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем лабораторних занять змістовних модулів та виступити з презентацією та інформуванням додатково; 6. роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний); 7. якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача під час відпрацювання з науково-педагогічним працівником за розкладом консультацій.
--	--

Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати, презентаційні матеріали повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Під час роботи над індивідуальними науково-дослідними завданнями та проектами не допустимо порушення академічної доброчесності.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету).

11. Розподіл балів, які отримують студенти.

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

12. Методичне забезпечення

Основна література:

1. Внутрішні незаразні хвороби тварин : навчальний посібник / [М. І. Цвіліховський В.І. Береза, В.С. Січкара та ін.] ; ред. М. І. Цвіліховський. - 3-е вид., перероб. і доп. – К. : Аграрна освіта, 2014. – 614 с.
2. Внутрішні хвороби тварин / [В.І. Левченко, І.П. Кондрахін, В.В. Влізло та ін.]; за ред. В.І. Левченка – Біла Церква, 2015. – Ч.2. – 610 с.
3. Ветеринарна біохімія: навчальний посібник для підготовки студентів вищих навчальних закладів / Томчук В.А., Грищенко В.А., Цвіліховський В.І. – К.: ЦП «Компринт», 2017. – 568 с.

4. Clinical examination of organs and systems of animals. Training Manual / For the training of specialists in the field of knowledge “Veterinary Medicine” of higher education institutions / [M. Tsvilikhovskiy, O. Yakymchuk, M. Maryniuk, I. Yakymchuk, O. Berezovska]; for ed. M.I. Tsvilikhovskiy. K.: CP “KOMPRINT”, 2018. 370 p.

Додаткова література:

1. Baillie S, Warman S, Rhind S. A Guide to Assessment Methods in Veterinary Medicine. 2nd Edition, September 2014.
2. Цвіліховський М.І., Береза В.І., Костенко В.М., Бойко Н.І., Голопура С.І., Грушанська Н.Г., Якимчук О.М. Спеціальна пропедевтика, терапія і профілактика внутрішніх хвороб тварин: навчальний посібник. К., "ЦП"КОМПРИНТ", 2017. 607 с.
3. Бондар В.О., Якимчук О.М., Маринюк М.О., Обруч М.М. Сучасні методи діагностики у ветеринарній медицині дрібних домашніх тварин: (МАГНІТНО-РЕЗОНАНСНА ТОМОГРАФІЯ). Частина 2: Методичні вказівки для підготовки фахівців ОС «Магістр» за спеціальністю 211 – Ветеринарна медицина. К., «ЦП»КОМПРИНТ», 2017. 35 с.
4. Цвіліховський М.І., Якимчук О.М., Маринюк М.О., Костюк О.С., Якимчук І.М. Сучасні методи дослідження серця. К., «ЦП «КОМПРИНТ», 2020. 24 с.
5. Цвіліховський М.І., Якимчук О.М., Маринюк М.О., Якимчук І.М. Діагностика хвороб серцево-судинної системи. К., «ЦП «КОМПРИНТ», 2020. 26 с.
6. Цвіліховський М.І., Якимчук О.М., Маринюк М.О., Костюк О.С., Якимчук І.М. Сучасна електрокардіографія тварин. К., «ЦП «КОМПРИНТ», 2020. 22 с.
7. Цвіліховський М.І., Якимчук О.М., Маринюк М.О., Якимчук І.М. Діагностика хвороб дихальної системи тварин. К., «ЦП «КОМПРИНТ», 2020. 24 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/nd/> – Наукові доповіді Національного університету біоресурсів і природокористування України
2. <http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
3. <http://dspace.nubip.edu.ua:8080/jspui/> – Електронна бібліотека НУБіП України
4. Ветеринарна медицина, розділ (ветеринарна паразитологія):
<http://www.twirpx.com/files/medicine/veterinary/parasite/>
5. European Association of Establishments for Veterinary Education (EAEVE). List of Recommended Essential Competences at Graduation “Day-One Skills”
http://www.eaeve.org/fileadmin/downloads/sop/SOP_Annex4to8_Hanover09.pdf, Accessed 20.02.2015.